

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **L. J.**, zast. Mgr. Janem Harcubou, advokátem, se sídlem Palackého 1327, Mladá Boleslav, proti žalované: **Vojenská policie**, adresa pro doručování: Ministerstvo obrany, Sekce právní, Odbor pro právní zastupování, se sídlem náměstí Svobody 471/4, Praha 6, proti rozhodnutí náčelníka žalované ze dne 31. 10. 2017, č. j. 96-25-46/2012-5104, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 5. 2018, č. j. 50 A 3/2018 - 64,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 5. 2018, č. j. 50 A 3/2018 – 64, **se zrušuje.**

II. Rozhodnutí náčelníka vojenské policie ze dne 31. 10. 2017, č. j. 96-25-46/2012-5104, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na nákladech řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti celkem 21.600 Kč, k rukám zástupce žalobce Mgr. Jana Harcuby, advokáta, se sídlem Palackého 1327, Mladá Boleslav, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalovaná shora označeným rozhodnutím svého náčelníka rozhodla o odvolání žalobce proti rozhodnutí velitele Velitelství Vojenské policie Tábor ze dne 31. 3. 2015, č. j. 11-64/2014-4215, o žádosti žalobce ze dne 22. 3. 2012 o přiznání nároku na odměny za služební pohotovosti nařízené a držené u velitelství vojenské policie Stará Boleslav na

pozici čtvrtého operátora operačního střediska a na pozici vyšetřovatele za období 3 let zpětně ode dne podání žádosti, tak, že změnila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v rozsahu výroků I. a II. Podle výroku I. rozhodnutí žalované se žalobci přiznává nárok na odměny ve výši 31.644 Kč a nárok na úrok z prodlení z částek odpovídajících výši odměn za služební pohotovosti nařízené a žalobcem držené na prve uvedených pozicích ode dne 22. 3. 2009 do dne podání žádosti. Odvolání žalobce směřující proti výroku III. rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kterým nebylo vyhověno žádosti žalobce o proplacení bojové a mobilizační pohotovosti za výše uvedené období, bylo výrokem II. rozhodnutí žalované zamítnuto a rozhodnutí v rozsahu tohoto výroku bylo potvrzeno.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích. Žalobce namítal, že rozkazy č. 1/2011 a č. 1/2012 byl zařazen do bojové a mobilizační pohotovosti a tyto rozkazy byl povinen plnit. Za tuto službu žalobci nebyla poskytnuta žádná odměna. Žalobce důvěřoval v zákonnou povinnost uposlechnout rozkaz a neměl by být v této důvěře zklamán. Nevyplacením odměn za bojovou a mobilizační pohotovost tak bylo zasaženo do jeho legitimního očekávání.

[3] Žalobce dále vznesl námitky vůči dokazování provedenému správními orgány, jelikož správní orgány se některými důkazy nezabývaly nebo z nich dovodily nesprávné závěry. Jiné závěry správních orgánů potom oporu ve spise nemají. V opomenutí žalobcem označených důkazů žalobce spatřuje porušení svého práva na spravedlivý proces a podjatost úředně pověřených osob. Podjatost úředních osob žalobce spatřoval také v nesprávném protokolování některých svědeckých výpovědí, což měl ve správním řízení doložit nahrávkami těchto výpovědí. Žalobce také namítal, že mu nebyla proplacena pohotovost držená od 20. 3. 2009 do 27. 3. 2009.

[4] Krajský soud žalobu v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Vzal za nesporné, že žalobce byl zařazen do plánu uvádění do bojové připravenosti ve smyslu rozkazu ministryně obrany č. 7/2009 ze dne 26. 3. 2009 a jednotlivými vnitřními rozkazy velitele vojenské policie (č. 1/2011 a č. 1/2012) mu byla ukládána povinnost v době mimo výkon služby zajistit dosažitelnost tak, aby byl ve stálém telefonickém spojení a aby byl schopen se dostavit na pracoviště do 360 minut od vyhlášení signálu. Telefonické spojení s žalobcem pak bylo nadřízenými služebními orgány nepravidelně kontrolováno, a to například v období před státními svátky, jak vyplývá z obsahu správního spisu. Nesporné je rovněž to, že k výkonu bojové a mobilizační pohotovosti byli vyčleněni všichni vojáci, jejich příprava byla organizována v pracovní době a vojákům účastnícím se přípravy příslušel zvláštní příplatek za práce spojené s přípravou a zajišťováním obrany státu.

[5] Pro posouzení uplatněných žalobních bodů je rozhodný právní názor Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku ze dne 4. 5. 2017, č. j. 4 As 84/2016 - 96, podle kterého na základě vnitřních rozkazů velitele velitelství vojenské policie Stará Boleslav ve spojení s rozkazem ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku nebyla žalobci nařízena služební pohotovost podle § 30 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, v souvislosti se zařazením žalobce do bojové a mobilizační pohotovosti, ani mu těmito rozkazy nebyla v mimopracovní době uložena omezení srovnatelná se služební pohotovostí. Proto žalobce

nemá nárok na odměnu podle § 19 odst. 2 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech.

[6] Dovozuje-li žalobce, že služební pohotovost ve smyslu § 30 zákona o vojácích z povolání mu byla nařízena se zřetelem k tomu, že byl povinen hlásit aktuální adresu a způsob vyrozumění v době své nepřítomnosti, pak řádné splnění takové povinnosti neznamená omezení srovnatelné s nařízením služební pohotovosti. Takový požadavek zaměstnavatelů není nikterak neobvyklý v pracovněprávních vztazích ani podle zákona o vojácích z povolání. Ani ověřování správnosti takových údajů neznamená omezení příslušníků, které by bylo srovnatelné s nařízením služební pohotovosti. Uvedení údajů o místu pobytu a telefonickém spojení a jejich správnost jsou nezbytné nejen pro účely nařízení bojové a mobilizační pohotovosti, ale též pro účely služebních pohotovostí v souvislosti s plněním jiných úkolů. U žalobce takovými úkoly byl výkon činnosti operátora operačního střediska či vyšetřovatele výjezdové skupiny. Úsudek správních orgánů o tom, že při prověřování aktuálnosti adres a telefonních čísel nešlo o opatření bojové a mobilizační povahy, je proto správný.

[7] Krajský soud dále konstatoval, že z výpovědí svědků, kteří prováděli školení k hotovostnímu systému, nevyplývá, že plošným zařazením příslušníků do služební pohotovosti typu bojové a mobilizační pohotovosti automaticky vyplynula povinnost dostavit se do 360 minut na pracoviště. Pro dostavení se na pracoviště bylo zapotřebí dalšího opatření, přičemž nepostačoval pouhý telefonický kontakt, ale podle takového opatření bylo zapotřebí stanovit místo a způsob dopravy příslušníka na takto určené pracoviště. Z obsahu spisové dokumentace potom vyplývá, že zařazením do bojové a mobilizační pohotovosti nevyvstala situace navozující u jednotlivých vojáků pocit, že jsou permanentně po dobu celého roku ve služební pohotovosti omezující je v jejich pracovním volnu v osobních aktivitách, to ostatně zcela jednoznačně vyjádřil ve své výpovědi svědek P., který uvedl, že vojákům bylo známo, že zařazení do bojové a mobilizační pohotovosti placené není a ke změně tohoto názoru došel až poté, co byl vydán rozsudek Nejvyššího správního soudu. Z této výpovědi je zřejmé, že to bylo známo i jiným vojákům, a to samo vyvrací, že vojáci legitimně očekávali, že jim zařazení do takové pohotovosti bude zaplaceno.

[8] Krajský soud také neshledal, že by při projednávání žádosti žalobce došlo k porušení jeho práva na spravedlivý proces. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že důvodem nedoplnění dokazování o další důkazy navržené žalobcem byla skutečnost, že pro rozhodnutí věci byl opatřen dostatek podkladů umožňující projednání žádosti a na správním orgánu je řídit se zásadou ekonomie řízení a prováděním dalších důkazů řízení nadbytečně neprodlužovat. Důkazní prostředky jsou ve spise založeny a byly k dispozici jak správním orgánům obou stupňů, tak též žalobci, který se s obsahem spisu obeznámil.

[9] Podjatost úředních osob žalobce dovozoval z názoru, že od samého počátku nebyl zájem správních orgánů odměnu za bojovou a mobilizační pohotovost proplatit. Podle krajského soudu z obsahu spisové dokumentace je patrné, že správní orgány obou stupňů po dobu celého řízení zastávaly právní názor, že vyčleněním žalobce pro bojovou a mobilizační pohotovost ještě nevznikla žalobci povinnost takovou pohotovost celoročně držet, v důsledku čehož mu nevznikl nárok na odměnu. Tento právní názor byl aprobován

Nejvyšším správním soudem jako správný. Jestliže správní orgány pojem bojová a mobilizační pohotovost vyložily správně, činily tak od samého počátku řízení, pak to neznamená, že o nároku rozhodovaly vyloučené úřední osoby.

[10] Nedůvodnou shledal krajský soud také námitku, že žalobci nebyla proplacena pohotovost držená od 20. 3. 2009 do 27. 3. 2009. Prvostupňové rozhodnutí obsahuje výčet řádně neproplacených pohotovostí, žalobce s ním byl doručením tohoto rozhodnutí obeznámen a bylo na něm, aby dostatečně střežil svá práva, tvrdí-li, že jím uvedená služební pohotovost řádně proplacena nebyla, aby tuto výtku uvedl v odvolání. Z odstavce 75 napadeného rozhodnutí je navíc zjevné, že žalovaný se zabýval splatností odměn za služební pohotovost od uplatnění nároku dne 22. 3. 2009, a tudíž i tím nárokem, který se stal splatným v měsíci dubnu. Proplacené pohotovosti se pak v napadeném rozhodnutí neprojevují, což je patrné například u pohotovosti sloužené od 10. 4. do 17. 4. 2009. Tvrzení o neproplacení pohotovosti držené v době od 20. 3. 2009 do 27. 3. 2009 proto oporu v napadeném rozhodnutí ani spisové dokumentaci nemá.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[11] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Ve vztahu k bojové a mobilizační pohotovosti stěžovatel namítá, že se řídil zněním rozkazů, nikoliv soudem dovozovaným významem, který mu nebyl znám. Nikde v rozkazech č. 1/2011 a 1/2012 není uvedeno, že by bojová a mobilizační pohotovost měla platit až v době ohrožení státu. Naopak, povinnost být připraven dostavit se do 360 minut do zaměstnání byla uložena s účinností od 1. 1. 2011 a od 1. 1. 2012. V souladu s těmito vnitřními rozkazy byl stěžovatel i poučen náčelníkem štábu pplk. K., který zastřešoval hotovostní systém.

[12] V důsledku takto nastavené praxe stěžovatel udržoval spojení s útvarem a byl připraven se v časové normě 360 minut dostavit do zaměstnání. V letech 2011 a 2012 byl stěžovatel, v souvislosti s takto nastavenou praxí, několikrát povolán z mimopracovní doby do zaměstnání k plnění služebních úkolů. Z tohoto pohledu pak není správný závěr správních orgánů a krajského soudu, že stěžovatel nebyl nikterak omezen. Vzhledem k časové normě 360 minut, se jednalo o totožné omezení jako v případě vyšetřovatele, případně operátora operačního střediska s časovými normami také 360 minut, které jsou běžně propláceny. Nelze opomenout ani fakt, že v rámci pohotovosti operátora operačního střediska, případně pohotovosti vyšetřovatele, nebyl stěžovatel nikdy povolán do zaměstnání, kdežto v rámci bojové a mobilizační pohotovosti několikrát ano. Právě ale za výkon těchto povinností, tedy udržování spojení a připravenost v časové normě 360 minut se dostavit do zaměstnání, by měla být stěžovatelovi odměna přiznána.

[13] Se zákonnou povinností uposlechnout rozkaz nadřízeného souvisí princip právní jistoty a zásada ochrany legitimního očekávání. Stěžovatel důvěřoval v zákonnou povinnost uposlechnout rozkaz nadřízeného a neměl by být v této důvěře zklamán. I rozkaz, který je v rozporu s interními předpisy je voják povinen uposlechnout. Stejně tak by neměl být zklamán, pokud byl v důvěře o zařazení do pohotovosti utvrzen provedeným poučením ze strany nadřízeného, které samo o sobě bylo rozkazem a

nařízením pohotovosti zároveň, a opakovanými prověrkami spojení k zabezpečení dosažitelnosti a jednotlivými případy, kdy byl nadřízenými povolán do zaměstnání k plnění služebních úkolů. Takto nastavená praxe panovala u Vel. VP Stará Boleslav prokazatelně dva roky a z tohoto pohledu se tak jedná i o ustálenou, jednotnou a dlouhodobou činnost, která je taktéž způsobilá založit legitimní očekávání. Nadto skutečnost, že u jiných útvarů byl tento druh pohotovosti proplácen, zakládá legitimní očekávání stěžovatele, že i v jeho případě bude postupováno stejně.

[14] Stěžovatel dále namítá, že závěr krajského soudu, že rozkazy č. 1 z roku 2011 a 2012 vycházejí z rozkazu ministryně obrany č. 7/2009, nemá oporu v důkazech. V těchto rozkazech není uveden žádný odkaz na rozkaz ministryně obrany a nikdo z vyslýchaných svědků o takové spojitosti nehovořil. Stěžovatel také nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že k nařízení bojové a mobilizační pohotovosti by muselo dojít dalším vnitřním rozkazem. Zákon o vojácích z povolání v § 30 nestanoví, jakou formou může nadřízený pohotovost nařídit. Nadřízený může pohotovost nařídit jakoukoliv formou, a to i ústně.

[15] Stěžovatel dále odkazuje na opakované prověrky spojení k zabezpečení dosažitelnosti. Tyto prověrky byly prováděny vůči všem příslušníkům, a korespondují tak výlučně s bojovou a mobilizační pohotovostí. S tímto aspektem se krajský soud dostatečně nevypořádal a nereagoval na argumentaci a důkazy uvedené v žalobě. Odkazuje na to, že nikdo ze svědků nevypověděl, že prověrky sloužily k ověřování spojení. Prověrky měly podle nařízení velitele VP Stará Boleslav sloužit k ověření dosažitelnosti. V důsledku těchto prověrek spojení byl stěžovatel omezen stejně jako v případě jakékoliv jiné pohotovosti.
[16] V rámci bojové pohotovosti tedy v letech 2011 a 2012, byl stěžovatel v mimopracovní době i několikrát povolán do zaměstnání, o čemž se zmiňuje ve svém prohlášení ze dne 30. 11. 2014. Stěžovatel doložil, že byl povolán k pádu parašutisty. Krajský soud k této události uvedl, že stěžovatel v tomto případě nebyl povolán z titulu bojové a mobilizační pohotovosti. S tím však stěžovatel nesouhlasí, protože v této době byl zařazen pouze v bojové a mobilizační pohotovosti. Není důkaz, že by stěžovatel v tento den byl zařazen i v jiné pohotovosti. I někteří svědci uvedli, že byli do zaměstnání povoláváni v době, kdy byli zařazeni pouze v bojové a mobilizační pohotovosti.

[17] Stěžovatel také navrhoval důkazy k prokázání, že žádné školení nebo poučení zaměřené na bojovou a mobilizační pohotovost u vel. VP Stará Boleslav neproběhlo. Důkazy však nebyly správními orgánem provedeny a krajský soud se k nim nevyjádřil. Jednalo se o návrh výslechu svědků a provedení důkazu evidencí služebních cest, ze které má vyplývat, že od roku 2005 do roku 2012 žádná služební cesta za účelem školení v rámci vel. VP Stará Boleslav neproběhla.

[18] Stěžovatel dále namítá, že neměl možnost se s předpisy, jako rozkaz ministryně obrany č. 7/2009, seznámit. O tomto dokumentu neměl stěžovatel povědomí. Jedná se podle něj spíše o metodický pokyn, než o předpis. Ani vedoucí pracovníci tento dokument neznali. Dokumenty upravující bojovou a mobilizační pohotovost byly v režimu utajení na pracovišti ve Staré Boleslavi a voják k nim neměl volný přístup. Rozkaz ministryně obrany č. 7/2009 sice nebyl tajný, ale ani tak nebylo prokázáno, že by o něm stěžovatel věděl. Touto námitkou se krajský soud nezabýval.

[19] Nesprávný je také podle stěžovatele závěr krajského soudu, že připravenost vojáka ke služební pohotovosti je kompenzována příplatkem v částce 1.300 Kč, který byl stěžovateli vyplácen. Toto tvrzení nemá oporu ve spise. Nejen že stěžovateli nebyl příplatek za bojovou a mobilizační pohotovost vyplácen, ale nebyl mu ani přiznán, a nebyl konzumován jiným vyšším příplatkem.

[20] Stěžovatel dále odkazuje na zásadu rovného zacházení. Bojová a mobilizační pohotovost byla nařizována i u dalších útvarů AČR jako například posádkové velitelství Praha, nebo krajské velitelství Jihlava. V případě posádkového velitelství Praha byl již tento druh pohotovosti několika desítkám vojáků proplacen. V případě krajského velitelství Jihlava se bojovou a mobilizační pohotovostí zabýval Krajský soud v Brně ve věcech sp. zn. 36 Ad 62/2013 a sp. zn. 36 Ad 63/2013. I v těchto případech pak soud odměnu za výkon bojové pohotovosti vycházející vojákům přiznal, a tedy připustil, že poskytnutí odměny za bojovou a mobilizační pohotovost není vázáno na stav ohrožení státu, případně válečný stav. Opačný přístup vede k porušení zásady rovného zacházení vyjádřené v § 2 odst. 3 zákona o vojácích z povolání.

[21] V žalobě stěžovatel namítal podjatost úředně pověřených osob, přičemž poukazoval i na konkrétní případy, ke kterým v rámci správního řízení došlo. Zejména poukazoval na případy, kdy úředně pověřená osoba JUDr. Š. neprováděl výslechy v souladu se zákonem, přičemž se stěžovatel v tomto ohledu dovolával nahrávek z provedených výslechů. Poukazoval na opětovné výslechy svědků (odpovědných funkcionářů), při nichž docházelo ke změnám v jejich výpovědích. Také poukazoval na nátlak na žadatele o proplacení služebních pohotovostí ze strany služebních funkcionářů, kteří ve věci následně rozhodovali. Tuto otázku měl krajský soud také posoudit nesprávně.

[22] Stěžovatel dále namítá porušení svého práva na spravedlivý proces. Jak správní orgány, tak i krajský soud svévolně ze své úvahy vyloučily důkazy označené a navržené stěžovatelem a jednostranně přihlédly pouze k těm, které si samy zvolily. Odvolací správní orgán a v podstatě i krajský soud zpochybňuje věrohodnost stěžovatelem označených, případně navržených svědků s tím, že jsou sami žadateli o proplacení bojové a mobilizační pohotovosti. Toto tvrzení se však nezakládá na pravdě. Žadatelem o proplacení bojové a mobilizační pohotovosti není například Ing. B. a Mgr. B. Dle dostupných informací není v současné době žadatelem ani například Bc. P., Mgr. M., Ing. H., Ing. Z., Mgr. P., Ing. K., K. H. Nadto okolnost zda někdo je, či není žadatelem, nemůže být důvodem neprovedení důkazu. I v takovém případě je správní orgán povinen zákonem předvídaným způsobem důkaz provést. Následně tyto důkazy posoudit jednotlivě a v jejich vzájemné souvislosti. Správní orgán a ani soud nemůže některé předložené důkazy svévolně ze své úvahy vyloučit a přihlížet pouze k těm, které si sám zvolí. Zde stěžovatel odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ve věci sp. zn. 9 Ad 27/2015, který rozhodnutí správního orgánu v obdobné situaci zrušil.

[23] Stěžovatel nakonec uvádí námitky k otázce neproplacení pohotovosti za období od 20. 3. 2009 do 27. 3. 2009. Skutečnost, že pohotovost nařízená vnitřním rozkazem č. 9/2009, vykonaná v období od 20. 3. 2009 do 27. 3. 2009, nebyla stěžovateli proplacena, je patrná ze strany 14 a 15 rozhodnutí prvoinstančního orgánu, kde není ve výčtu pohotovostí, ať již proplacených či neproplacených, uvedena. Sám žalovaný ve svém

vyjádření k replice ze dne 25. 4. 2018 uvádí, že dotčenou služební pohotovost neodhalil a o nároku žalobce na odměnu za služební pohotovost tedy vůbec nerozhodoval. Jinými slovy i dle sdělení žalovaného nebyla za tuto pohotovost stěžovateli odměna poskytnuta. Správní orgán vnitřní rozkaz č. 9/2009 do spisu nezařadil, ačkoliv jej měl po celou dobu správního řízení ve výlučné dispozici. Nelze ani opomenout, že šetření ve vnitřních rozkazech prováděl JUDr. Š., vůči jehož podjatosti vznesl stěžovatel v žalobě několik konkrétních námitek.

[24] Žalovaná se vyjádřila tak, že stěžovatel neuvedl v kasační stížnosti žádné skutečnosti, které by již nebyly posouzeny krajským soudem. Krajský soud věc posoudil v souladu s rozsudkem NSS ze dne 4. 5. 2017, č. j. 4 As 84/2016 - 96. Nedospěl přitom k závěru, že by stěžovatel byl omezen ve svém volném čase způsobem srovnatelným s nařízením služební pohotovosti podle § 30 zákona o vojácích z povolání. Ve všech ohledem krajský soud potvrdil rozhodnutí žalované. Žalovaná proto navrhuje kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení kasační stížnosti

[25] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[26] Kasační stížnost je zčásti důvodná.

[27] Nejvyšší správní soud se předně zabýval otázkou přezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, jelikož stěžovatel v kasační stížnosti opakovaně namítá, že krajský soud se s jeho námitkami nevypořádal. Nejvyšší správní soud konstatuje, že povinností soudu je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19) a nikoliv reagovat na každou dílčí žalobní námitku. Nepřezkoumatelnost rozsudku pro nedostatek důvodů musí být založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění. Je objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje napadené rozhodnutí přezkoumat. Z těchto hledisek napadený rozsudek krajského soudu za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů považovat nelze, jelikož krajský soud velmi podrobně reagoval na všechny okruhy žalobních námitek, které stěžovatel v žalobě vymezil.
[28] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že při posouzení povahy bojové a mobilizační pohotovosti byl vázán závěry vyslovenými v rozsudcích ze dne 26. 9. 2013, č. j. 4 Ads 55/2013 - 55, a ze dne 4. 5. 2017, č. j. 4 As 84/2016 - 96, kterými dříve rozhodl o kasačních stížnostech stěžovatele v souvisejících věcech.

[29] V rozsudku ze dne 26. 9. 2013, č. j. 4 Ads 55/2013 - 55, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že o služební pohotovost vykonávanou na jiném místě než ve vojenských objektech dle § 30 zákona o vojácích z povolání, se může jednat i v případech, kdy služební orgán v rozkaze nařídí vojáku „dosažitelnost“, popřípadě jinými slovy vojáku mimo dobu služby nařídí omezení, jehož účel je stejný jako v případě služební pohotovosti (tj. zajištění

připravenosti vojáka nastoupit k plnění služebních úkolů v časovém limitu), a to i když v rozkaze není uvedeno konkrétní místo, na němž se voják musí v době služební pohotovosti zdržovat. V tomto rozsudku se však nezabýval otázkou, zda byla bojová a mobilizační pohotovost, do které byl stěžovatel zařazen rozkazy velitele velitelství vojenské policie Stará Boleslav č. 1/2011 a č. 1/2012, pohotovostí ve smyslu § 30 zákona o vojácích z povolání.

[30] V rozsudku ze dne 4. 5. 2017, č. j. 4 As 84/2016 - 96, potom Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v důsledku zařazení do bojové a mobilizační pohotovosti vnitřními rozkazy velitele velitelství vojenské policie Stará Boleslav č. 1/2011 a č. 1/2012, vydanými v návaznosti na rozkaz ministryně obrany č. 7/2009, stěžovateli nebyla nařízena služební pohotovost ve smyslu § 30 zákona o vojácích z povolání. Tímto závěrem je nyní Nejvyšší správní soud vázán, jelikož nedošlo k žádné změně okolností, která by odůvodnila změnu tohoto závěru. V podrobnostech k této právní otázce Nejvyšší správní soud odkazuje na odůvodnění uvedeného rozsudku, které je ostatně stěžovateli známo.

[31] Krajskému soudu v návaznosti na uvedený rozsudek ze dne 4. 5. 2017 zbývalo pouze posoudit otázku, zda „*v souvislosti se zařazením do bojové a mobilizační pohotovosti byla žalobci fakticky uložena omezení, která by svou intenzitou byla srovnatelná s nařízením služební pohotovosti, a jestli uvedený institut nebyl v rozporu s rozkazem ministryně obrany č. 7/2009 Věstníku zneužit k vyhlášení faktické neustálé služební pohotovosti příslušníků Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav i v mírové době, a to případně i za účelem plnění úkolů, jež nemají s bojovou a mobilizační pohotovostí žádnou souvislost*.“ V návaznosti na to měl soud zvážit, „*zda žalobci nelze odměnu za případnou faktickou, byť nezákonně nařízenou, služební pohotovost přiznat z titulu povinnosti poskytnout ochranu legitimního očekávání, který v něm případně vyvolal služební orgán svou ustálenou, jednotnou a dlouhodobou činností při aplikaci institutu bojové a mobilizační pohotovosti (srov. kupř. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006 - 132)*.“

[32] Krajský soud se touto otázkou zabýval již ve svém rozsudku ze dne 7. 6. 2017, č. j. 10 A 212/2015 - 133, vydaném v návaznosti na zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 84/2016 - 96. Ke stejným závěrům jako v tomto rozsudku potom s ohledem na nezměněné skutkové a právní okolnosti dospěl při opětovném posouzení věci také v posuzovaném případě.

[33] Krajský soud v napadeném rozsudku dospěl k závěru, že stěžovateli nebyla fakticky uložena omezení, která by byla srovnatelná s nařízením služební pohotovosti, a nárok na odměnu za nezákonně nařízenou služební pohotovost z titulu ochrany legitimního očekávání mu proto nevznikl. Nejvyšší správní soud se po přezkoumání věci v rozsahu kasačních námitek s tímto závěrem ztotožnil.

[34] Podle § 30 odst. 1 zákona o vojácích z povolání platí, že [s]*lužební pohotovostí se rozumí přítomnost vojáka na stanoveném místě výkonu služby nebo na jiných místech, která určí nadřízený, a to mimo dobu služby, a připravenost zahájit plnění služebních úkolů na určeném místě a v určeném čase. Voják je povinen se po dobu služební pohotovosti zdržet jednání, které by mu znemožnilo přijetí pokynu a případný výkon služby*.

[35] Z citovaného ustanovení je pro posouzení věci podstatné zejména to, že voják držící služební pohotovost musí být připraven zahájit plnění služebních úkolů na určeném místě a v určeném čase a je povinen se po dobu služební pohotovosti zdržet jednání, které by mu znemožnilo přijetí pokynu a případný výkon služby. Tím je voják držící službu zásadním způsobem omezen ve způsobu trávení svého volného času.

[36] Je tedy třeba posoudit, zda byl stěžovatel v souvislosti s bojovou a mobilizační pohotovostí omezen právě tímto způsobem. Nejvyšší správní soud přitom nepovažuje za rozhodné, jak se stěžovatel fakticky choval ve svém volném čase. Podstatné je, zda měl legitimní důvod se domnívat, že mu byla bojová a mobilizační pohotovost skutečně nařízena, a zda byl v důsledku toho ze strany velitelství vojenské policie Stará Boleslav výše uvedeným způsobem omezen.

[37] Stěžovatel v kasační stížnosti předně namítal, že nikde v rozkazech č. 1/2011 a č. 1/2012 není uvedeno, že by bojová a mobilizační pohotovost měla platit až v době ohrožení státu. Naopak, tato povinnost měla být uložena s účinností od 1. 1. 2011 a od 1. 1. 2012.

[38] V uvedených rozkazech je stanoveno, že s účinností od 1. 1. 2011, respektive 1. 1. 2012, velitel Velitelství Vojenské policie Stará Boleslav zařazuje do „*bojové a mobilizační pohotovosti s povinností dostavit se na stanovený signál na určené místo v časové normě do 360 minut*“ níže uvedené vojáky, mezi nimi i stěžovatele. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že již z názvu tohoto typu pohotovosti vyplývá její výjimečný charakter, který odkazuje na stav ohrožení státu, válečný stav a přípravu na válečný konflikt.

[39] Z rozkazů dále vyplývá, že příslušníci velitelství vojenské policie Stará Boleslav byli těmito rozkazy zařazeni také do jiných typů pohotovosti (dosažitelnosti) bez konkrétního časového určení doby výkonu pohotovosti. Konkrétní doba pohotovosti k výkonu jmenovitě určené funkce byla stanovována vnitřními rozkazy velitele vydávanými každý měsíc, přičemž tato praxe trvala v nezměněné podobě v době před i po vydání dotčených rozkazů č. 1/2011 a 1/2012.

[40] Přestože Nejvyšší správní soud nepopírá možnost vzniku pochybností ohledně smyslu bojové a mobilizační pohotovosti, s ohledem na to, jak byla vymezena v rozkazech č. 1/2011 a 1/2012, s přihlédnutím k výše uvedeným okolnostem nebylo možné se legitimně domnívat, že by byla bojová a mobilizační pohotovost stanovena s okamžitou účinností permanentně po celý rok s dosažitelností do 360 minut. Takový stav by byl v době míru zcela nestandardní a neúčelný a nebyl by v souladu se způsobem nařizování ostatních typů pohotovosti, který u daného útvaru dlouhodobě fungoval.

[41] Stěžovatel dále uvádí, že byl v letech 2011 a 2012 v rámci bojové a mobilizační pohotovosti několikrát povolán do zaměstnání. K tomu doložil záznam o výjezdu k pádu parašutisty ze dne 26. 1. 2012, ke kterému byl vyslán jako „příslušník OdOK“.

[42] Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že stěžovatel dne 26. 1. 2012 nebyl vnitřním rozkazem do žádného typu pohotovosti zařazen. Stěžovatel rovněž ve správním řízení skutečně doložil záznam o výjezdu k pádu parašutisty na vozidlo dne 26. 1. 2012.

Tato skutečnost však nedokládá, že byl stěžovatel k této události povolán z důvodu bojové a mobilizační pohotovosti.

[43] Podle § 29 odst. 1 zákona o vojácích z povolání platí, že „[v]*yžaduje-li to důležitý zájem služby, je voják povinen konat službu nad základní týdenní dobu služby. Služba nad základní týdenní dobu služby se může konat jen na rozkaz nadřízeného nebo s jeho souhlasem*." Stěžovatel tedy mohl být vyslán k pádu parašutisty také z tohoto důvodu, že by to bylo logické vzhledem k jeho funkci vyšetřovatele výjezdové skupiny. Další konkrétní příklady povolání do služby mimo standardní pohotovost nařízenou rozkazem stěžovatel nedoložil a ani neuvedl.

[44] Stěžovatel dále namítá, že byl o zařazení do bojové a mobilizační pohotovosti utvrzován poučením ze strany svých nadřízených a prověrkami spojení k ověření dosažitelnosti.

[45] Ve vztahu k těmto otázkám je třeba vycházet ze svědeckých výpovědí a vyjádření, která jsou součástí správního spisu. Z většiny svědeckých výpovědí a vyjádření vyplývá, že na začátku každého roku probíhalo na velitelství vojenské policie Stará Boleslav k hotovostnímu systému školení. Většina svědků přitom označila pdplk. Ing. J. K., mjr. Mgr. R. G. a mjr. Ing. J. L. jako osoby, které prováděly poučení k hotovostnímu systému včetně systému bojové a mobilizační pohotovosti. Ze svědeckých výpovědí a vyjádření svědků kpt. H., kpt. P., kpt. M., nprap. H. nebo kpt. B. vyplývá, že příslušníci měli být poučeni o trvalé účinnosti bojové a mobilizační pohotovosti. Tento výklad zastával také pdplk. K., který však ve své svědecké výpovědi popřel, že by osobně poučování prováděl. Mjr. L. měl potom podle npor. Příhody stěžovateli sdělit, že systém bojové a mobilizační pohotovosti slouží k řešení mimořádných krizových situací. Na tuto skutečnost odkázal také stěžovatel při výslechu mjr. L. dne 10. 10. 2014.

[46] Z vyjádření a výpovědí v této souvislosti dále vyplývá, že podle mjr. L. platila bojová a mobilizační pohotovost jen pro případ vyšší bojové pohotovosti. Plk. Ing. M. D. uvedl, že se jedná o soubor opatření, kterým se uvádí ozbrojené síly do zvýšené bojové pohotovosti na základě rozhodnutí příslušných vládních orgánů. Tento výklad uvedl při výslechu také plk. Ing. P. Ch.

[47] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené konstatuje, že svědecké výpovědi a vyjádření jednoznačně neprokazují, že stěžovatel byl poučen o okamžité a bezprostřední účinnosti bojové a mobilizační pohotovosti s dosažitelností do 360 minut bez dalšího opatření. Z velících důstojníků vyslýchaných ve správním řízení se k tomuto výkladu přihlásil pouze pplk. K., který zároveň popřel, že by osobně poučování příslušníků prováděl. Žádný ze svědků dále neuvedl, že by byl tímto způsobem poučen přímo pplk. K., mjr. G. nebo mjr. L., a mezi svědky není ani shoda ohledně toho, kdo školení prováděl. Skutečnost, že řada svědků se rámcově shodla na obsahu poučení o bojové a mobilizační pohotovosti, ale nedokázala označit konkrétní osobu, která je tímto způsobem poučila, podle Nejvyššího soudu snižuje věrohodnost jejich výpovědí.

[48] Stěžovatel v této souvislosti také namítal, že navrhoval důkazy k prokázání, že žádné školení nebo poučení zaměřené na bojovou a mobilizační pohotovost u velitelství vojenské

policie Stará Boleslav neproběhlo. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že z většiny svědeckých výpovědí a vyjádření založených ze spise vyplývá, že každý rok probíhalo na začátku roku jednodenní školení k pohotovostnímu systému, které se zabývalo i systémem bojové a mobilizační pohotovosti. Nikde však nebylo tvrzeno, že by měla probíhat samostatná školení k systému bojové a mobilizační pohotovosti. Dokazování toho, že tato školení neprobíhala, by tedy bylo zjevně neúčelné a irelevantní pro posouzení věci.

[49] Co se týče prověrek spojení k ověření dosažitelnosti, z výpovědí ve správním spise vyplývá, že tyto prověrky probíhaly pravidelně před svátky. Tyto prověrky samy o sobě nepředstavují omezující zásah do soukromého života stěžovatele a nenasvědčují tomu, že by stěžovatel měl být v permanentní pohotovosti. Nejvyšší správní soud považuje takové prověrky spojení za racionální pro případ řešení mimořádné situace v době pracovního klidu.

[50] Stěžovatel dále namítá, že závěr krajského soudu, že rozkazy č. 1 z roku 2011 a 2012 vycházejí z rozkazu ministryně obrany č. 7/2009, nemá oporu v důkazech. Tento závěr však vychází z rozsudku NSS č. j. 4 As 84/2016 - 96, kterým se krajský soud při posouzení věci řídil. Totéž platí pro námitku, ve které stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že k nařízení bojové a mobilizační pohotovosti by muselo dojít dalším vnitřním rozkazem.

[51] Podle další námitky stěžovatel neměl možnost se s předpisy, jako byl rozkaz ministryně spravedlnosti č. 7/2009, seznámit. Z výpovědi mjr. Mgr. R. G. však vyplývá, stěžovatel se s tímto dokumentem mohl seznámit na velitelství za přítomnosti určené osoby. Pokud stěžovatel namítá, že o existenci tohoto dokumentu nevěděl, lze poukázat na to, že rozkazy č. 1/2011 a 1/2012 jsou nadepsány jako „*Údaje trvalého charakteru nutné pro chod velitelství vojenské policie, které vyplývají z norem vyšší právní síly, odborných předpisů, OŘ velitelství Vojenské policie a potřeb praxe*“. Z tohoto označení je jasně seznatelné, že tento rozkaz vychází z jiných předpisů, přičemž stěžovateli nic nebránilo se informovat o tom, o jaké předpisy se jedná, a to zejména v situaci, kdy měl o způsobu fungování systému bojové a mobilizační pohotovosti pochybnosti.

[52] Stěžovatel dále vznáší námitky k posouzení otázky zvláštního příplatku ve výši 1.300 Kč, který měl podle krajského soudu kompenzovat připravenost vojáka ke služební pohotovosti, jelikož toto tvrzení nemá oporu ve spise. Nejvyšší správní soud konstatuje, že otázka, zda je stěžovateli takový příplatek vyplácen či nikoliv, nebyla předmětem řízení před správními orgány ani před krajským soudem. Krajský soud na tento údajný příplatek odkázal na podporu svého závěru, že stěžovateli odměna za držení služební pohotovosti nenáleží. Jedná se však o nadbytečný argument, který není pro posouzení věci rozhodující.

[53] Nevyplacení odměny za bojovou a mobilizační pohotovost podle stěžovatele také porušuje zásadu rovného zacházení. V případě posádkového velitelství Praha byl již tento druh pohotovosti několika desítkám vojáků proplacen. V případě krajského velitelství Jihlava se bojovou a mobilizační pohotovostí zabýval Krajský soud v Brně ve věcech sp. zn. 36 Ad 62/2013 a sp. zn. 36 Ad 63/2013, přičemž rozhodl ve prospěch přiznání této odměny. Opačný přístup vede k porušení zásady rovného zacházení (§ 2 odst. 3 zákona o vojácích z povolání).

[54] Nejvyšší správní soud konstatuje, že § 2 odst. 3 zákona o vojácích z povolání zakazuje diskriminaci při výkonu služby. V posuzovaném případě nepřiznání odměny za bojovou a mobilizační pohotovost zjevně nemá diskriminační charakter (tj. z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace apod.) a stěžovatel nic takového nenamítá.

[55] Podle obsahu tato námitka směřuje spíše k ochraně legitimního očekávání založeného správní praxí, na které stěžovatel v kasační stížnosti také odkazuje. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu „*správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Takovou praxí je správní orgán vázán. Jen taková správní praxe je doplněním psaného práva a je způsobilá modifikovat pravidla obsažená v právní normě.*“ (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006 - 132). Stěžovatel však existenci takové správní praxe neprokázal. Tato námitka proto není důvodná.

[56] Pokud jde o odkaz na rozsudky Krajského soudu v Brně ve věcech sp. zn. 36 Ad 62/2013 a sp. zn. 36 Ad 63/2013, závěry vyslovené v těchto rozsudcích byly překonány rozsudkem zdejšího soudu č. j. 4 As 84/2016 - 96.

[57] Stěžovatel dále namítá, že v žalobě namítal podjatost úředních osob, přičemž poukazoval i na konkrétní případy, ke kterým v rámci správního řízení došlo. Zejména poukazoval na případy, kdy úředně pověřená osoba JUDr. Š. neprováděl výslechy v souladu se zákonem, přičemž se stěžovatel v tomto ohledu dovolával nahrávek z provedených výslechů. Poukazoval na opětovné výslechy svědků, při nichž docházelo ke změnám v jejich výpovědích. Také poukazoval na nátlak na žadatele o proplacení služebních pohotovostí ze strany služebních funkcionářů, kteří ve věci následně rozhodovali.

[58] Krajský soud k této námitce uvedl, že pokud správní orgány pojem bojová a mobilizační pohotovost vyložily správně, a činily tak od samého počátku řízení, pak to neznamená, že o nároku rozhodovaly vyloučené úřední osoby, přičemž pro projednávanou věc je rozhodné, že žalobci nárok na úhradu odměny za bojovou a mobilizační pohotovost nevznikl, a proto není rozhodné, zda na příslušníky byl vykonáván žalobcem tvrzený nátlak.

[59] Tuto argumentaci považuje Nejvyšší správní soud za nemístnou. V rozsudku ze dne 20. 11. 2014, č. j. 9 As 121/2014 - 33, zdejší soud shledal, že zjistí-li soud k žalobní námitce, že o věci rozhodovala osoba, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro který lze pochybovat o její nepodjatosti, je povinen rozhodnutí ve věci samé pro tuto vadu zrušit: „[j]*akkoliv totiž nemusí být ani rozhodnutí vydané podjatou osobou nutně nesprávné či nezákonné, existuje zde důvodná pochybnost o objektivitě projednávání a rozhodování věci a tím dochází k porušení článku 36 odst. 1 Listiny, který stanoví, že každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu. Souslovím ‚u jiného orgánu' je nepochybně třeba rozumět i správní orgány*.“ Pokud tedy existují pochybnosti o nepodjatosti oprávněné

úřední osoby, mohou být důvodem zrušení i jinak zákonného a věcně správného rozhodnutí. Námitku podjatosti proto nelze odmítnout pouze s odůvodněním, že ve věci bylo rozhodnuto správně.

[60] Nejvyšší správní soud však konstatuje, že v posuzovaném případě nevyšly najevo žádné skutečnosti nasvědčující podjatosti úředních osob a posouzení této otázky krajským soudem proto nevede k nezákonnosti rozsudku.

[61] Podle § 14 odst. 1 správního řádu platí, že „[k]*aždá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen "úřední osoba"), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit*.“ Podle § 144 zákona o vojácích z povolání se § 14 správního řádu na řízení ve věcech služebního poměru nevztahuje. Podle usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 30/09, však otázku podjatosti úřední osoby a jejího vlivu na zákonnost napadeného rozhodnutí může posoudit správní soud.

[62] V žalobě stěžovatel namítal, že správní orgány obou stupňů neměly v úmyslu bojovou a mobilizační pohotovost proplatit a prováděly a zajišťovaly důkazy, které tento závěr podporovaly. Dále namítal, že JUDr. Š. neprováděl výslechy svědků v souladu se zákonem. Odkazuje na situace, kdy nebyl výslech doslovně protokolován a některé informace nebyly protokolovány vůbec (plk. Ch., Ing. Š.). Z těchto výslechů mají existovat nahrávky, které tuto skutečnost dokládají. Nahrávky však nebyly provedeny jako důkaz ve správním řízení. Ing. L. měl být dále ve správním řízení vyslýchán třikrát a vždy svoji výpověď změnil. Správní orgány se nikdy nepokusily tyto rozpory opakovaným výslechem svědka odstranit. Stěžovatel dále podjatost dovozoval z toho, že nemělo být vyhověno některým jeho důkazním návrhům a nebylo mu umožněno nahlédnout do spisů vedených o jiných žádostech.

[63] Zde Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že případné dílčí vady dokazování spočívající např. v neprovedení některých důkazů, nebo neumožnění nahlédnout do spisu v jiné věci, nevedou samy o sobě k závěru o podjatosti úředních osob. Správní orgány svůj postup odůvodnily a v řízení nevyšla najevo žádná skutečnost nasvědčující tomu, že by jejich postup a způsob rozhodnutí ve věci byl zájmem úředních osob na výsledku řízení.

[64] Pokud jde o namítané nesprávné protokolování svědeckých výpovědí, stěžovatel v případě výslechu plk. Ch. neuvedl, k jaké konkrétní nesprávnosti protokolování mělo dojít. Uvedl pouze to, že se nejedná o doslovný přepis. I kdyby k nesprávnému zaprotokolování výpovědi došlo, nesvědčilo by to bez dalšího k závěru o podjatosti úřední osoby vedoucí výslech. Co se týče výslechu Ing. Š., ve správním spise je založen pouze o protokol z výslechu ze dne 5. 1. 2015 pořízený v jiném správním řízení, kterému stěžovatel nebyl přítomen. Podjatost úředních osob nelze nijak dovozovat ani z toho, že jeden ze svědků měl vypovídat při opakovaných výsleších rozdílně.

[65] Nejvyšší správní soud se rovněž ztotožňuje s krajským soudem v tom, že v průběhu řízení nedošlo k porušení stěžovatelova práva na spravedlivý proces. Jak vyplývá z obsahu

správního spisu, jeho součástí jsou veškeré stěžovatelem předložené písemnosti, protokoly o výslechu svědků i účastnické výpovědi dalších žadatelů o úhradu odměny. Správní orgány podrobně vysvětlily, z jakých výpovědí vycházely a proč, z jakého důvodu nebylo vyhověno návrhům stěžovatele na doplnění dokazování, jakou váhu jednotlivým výpovědím přiřadily a jakými úvahami se při posuzování věci řídily. Stěžovateli byla dána rovněž možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, této možnosti však nevyužil.

[66] Ačkoliv správní orgán I. stupně ani žalovaný nehodnotily ve svých rozhodnutích výslovně všechny výpovědi a vyjádření, které jsou součástí správního spisu, ale pouze ty, které byly pořízeny v tomto řízení, nedošlo tím k porušení práv stěžovatele. Správní orgán I. stupně se podrobně zabýval hodnocením výpovědi pplk. K., který vypovídal o stejných skutečnostech, jako další příslušníci velitelství vojenské policie Stará Boleslav, tj. tvrdil, že bojová a mobilizační pohotovost byla příslušníkům bezprostředně nařízena. Nejvyšší správní soud konstatuje, že hodnocení ostatních výpovědí založených ve správním spise správními orgány, by s ohledem na závěry vyslovené výše nemohlo vést k odlišnému posouzení věci. Pokud v této souvislosti stěžovatel odkazuje na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2017, č. j. 9 Ad 27/2015 - 98, závěry vyslovené v tomto rozsudku nejsou pro Nejvyšší správní soud závazné.

[67] Stěžovatel nakonec namítal, že mu nebyla proplacena pohotovost operátora operačního střediska, která byla stěžovateli nařízena vnitřním rozkazem velitele č. 9/2009 vykonaná v období od 20. 3. 2009 do 27. 3. 2009.

[68] Nejvyšší správní soud sice dává zapravdu žalované, že v tomto ohledu stěžovatel ve svém odvolání proto rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ničeho nenamítal. To však neznamená, že stěžovatel nemůže tuto námitku úspěšně uplatnit v řízení před správním soudem. Rozšířený senát NSS již v usnesení ze dne 26. 8. 2008, č. j. 7 Afs 54/2007 - 62, č. 1742/2009 Sb. NSS, uvedl, že „[ž]*alobce je oprávněn uvést v žalobě všechny důvody, pro které považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné. Tomu nebrání skutečnost, že některé z nich neuplatnil již v odvolacím řízení, ač tak učinit mohl. Ustanovení § 5 s. ř. s. na rozsah přezkumné činnosti soudu nedopadá*.“ Předmět řízení v nyní projednávané věci (platové náležitosti vojáka z povolání) navíc bezpochyby spadá pod pojem občanská práva a závazky, a stěžovatel se proto může úspěšně dovolávat práva na spravedlivý proces dle čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 19. 4. 2007, *Vilho Eskelinen a další proti Finsku*, č. 63235/00, body 50 – 55). Jeho nárokům musí být proto poskytnuta soudní ochrana tzv. v plné jurisdikci, jak tento pojem definoval Evropský soud pro lidská práva a Ústavní soud, mj. v nálezu ze dne 27. 6. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 16/99, č. 276/2001 Sb.

[69] Krajský soud se ostatně touto námitkou věcně zabýval, ovšem způsobem, který Nejvyšší správní soud nepokládá za správný. Stěžovatel ve své žádosti ze dne 20. 3. 2012, podané dne 22. 3. 2012, kterou bylo zahájeno řízení před správními orgány, uplatnil své právo na proplacení služebních pohotovostí vykonaných v období tří let před podáním žádosti, tj. od 22. 3. 2009. Správní orgány při rozhodování ve věci vůbec nezohlednily rozkaz velitele vojenské policie č. 9/2009, který se týká pracovní pohotovosti stěžovatele v pozici 4. operátora operačního střediska velitelství vojenské policie Stará Boleslav

vykonané v období od 20. 3. 2009 do 27. 3. 2009. Tato pracovní pohotovost tedy spadá zčásti do rozhodného období, za nějž stěžovatel nárokoval proplacení odměny. Nejvyšší správní soud podotýká, že existence tohoto rozkazu ze správního spisu nevyplývá a krajský soud neprovedl tímto rozkazem důkaz, ačkoli to stěžovatel navrhoval. Existenci tohoto rozkazu a jeho obsah však žalovaná nerozporovala, naopak jeho existenci ve vyjádření ze dne 25. 4. 2018 výslovně připustila, jeho opomenutí v řízení omlouvala tím, že jí (respektive správnímu orgánu prvního stupně) v době rozhodování existence tohoto rozkazu nebyla známa a sám stěžovatel na něj neupozornil. Nejvyšší správní soud má za to, že v soudním řízení lze existenci tohoto rozkazu a jeho relevanci ve vztahu k nároku uplatněnému stěžovatelem vzít v úvahu jakožto skutečnost mezi stranami nespornou.

[70] K tomu lze dále uvést, že je věcí správních orgánů, především pak správního orgánu prvního stupně, aby měl přehled o svých vlastních personálních opatřeních (rozkazech), které se vztahují k nároku uplatněnému vojákem z povolání. Není pak povinností vojáka z povolání, aby v řízení sám dokládal a prokazoval skutečnosti známé správnímu orgánu z jeho úřední činnosti (§ 50 odst. 1 správního řádu), to platí tím spíše, pokud jde o dokumenty, které jsou ve výlučné dispozici správního orgánu.

[71] Jestliže krajský soud dovozoval, že z rozkazu č. 9/2009 nelze činit jednoznačný závěr, že stěžovatel má nárok na proplacení pracovní pohotovosti, kterou vykonal v období 22. 3. 2009 do 27. 3. 2009, jedná se o pouhé spekulace, které nemají oporu ve spisech správních orgánů ani v soudním spise.

[72] Pokud tedy správní orgán prvního stupně na věc dopadající rozkaz velitele vojenské policie č. 9/2009 vůbec nevzal v úvahu, nezařadil jej do spisu a v odůvodnění svého rozhodnutí tento postup nijak nevysvětlil a žalovaná nezjednala nápravu tohoto pochybení, lze konstatovat, že napadené rozhodnutí žalované ve vztahu k pohotovosti vykonané v období 22. 3. 2009 do 27. 3. 2009 nemá oporu ve spise a je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.]. Proto musí být zrušeno a krajský soud pochybil, pokud tak neučinil.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[73] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů rozsudek krajského soudu zrušil a zároveň zrušil i rozhodnutí žalované a věc jí vrátil k dalšímu řízení dle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. V dalším řízení bude žalovaná vázána závazným právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

[74] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o žalobě i řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel byl v obou řízeních úspěšný, má proto vůči žalované právo na náhradu nákladů řízení.

[75] V řízení o žalobě stěžovatel uhradil soudní poplatek 3.000 Kč a dále má právo na náhradu odměny právního zástupce a hotových výdajů za tři úkony (převzetí věci, sepis žaloby, replika ze dne 1. 3. 2018). Výše odměny za jeden úkon činí 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], výše náhrady hotových výdajů za jeden úkon činí 300 Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky). Zástupce stěžovatele nedoložil, že by byl

plátcem DPH, proto se přiznané náklady nezvyšují o částku této daně. Za řízení o žalobě má stěžovatel tedy právo na celkem 13.200 Kč.

[76] V řízení o kasační stížnosti má stěžovatel právo na náhradu zaplaceného soudního poplatku ve výši 5.000 Kč a dále na náhradu odměny a hotových výdajů svého zástupce za jeden úkon (sepis kasační stížnosti) ve výši celkem 3.400 Kč. Za řízení o kasační stížnosti má stěžovatel tedy právo na náhradu celkem 8.400 Kč.

[77] V obou soudních řízeních činí úhrnem částka přiznaných nákladů řízení 13.200 + 8.400, tedy celkem 21.600 Kč. Tuto částku je žalovaná povinna zaplatit stěžovateli k rukám jeho zástupce do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. října 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu